

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช ๒๕๖๘
สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

สำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจ
ปีการศึกษา ๒๕๖๘

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดการศึกษาเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของประชากร ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ด้วยสถานการณ์ของโลกปัจจุบันที่ผันผวน ไม่แน่นอน สลับซับซ้อน มีความคลุมเครือ และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ดังนั้น การจัดการศึกษาโดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจำเป็นต้องเตรียมผู้เรียนและเยาวชนของชาติให้เข้มแข็งและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางภาวะวิกฤติ และการเปลี่ยนแปลง ทั้งวิถีชีวิตและการทำงาน ดังเป้าหมายการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ล้วนมุ่งพัฒนา “ผลลัพธ์ที่เกิดในตัวผู้เรียน” กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ ได้ศึกษาการจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพระดับโลก ภายใต้โครงการพัฒนาการศึกษาร่วมกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) และองค์การยูนิเซฟประเทศไทย รวมทั้งผลการศึกษาและวิจัยของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ให้ข้อเสนอแนะว่า “การพัฒนาสมรรถนะ” เป็นทิศทางของการพัฒนาหลักสูตรใหม่ในการพัฒนาคนให้รองรับ และทันกับการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมติการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดแนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency - based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน ด้วยมติของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยมีสมรรถนะหรือความสามารถที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร ๕ ช่วงวัย คือ ระดับปฐมวัย พัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการสมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ระดับประถมศึกษาตอนปลาย พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการดำเนินชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเอง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพตามความสนใจ ซึ่งได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ฉบับนี้ เพื่อใช้สำหรับเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ในปีการศึกษา ๒๕๖๘

ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคล ทั้งภาครัฐและเอกชนในการทุ่มเทแรงกายแรงใจ เพื่อให้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีความสมบูรณ์และพร้อมสำหรับการนำไปใช้ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้ ตามความมุ่งหวังสู่การเป็นประชากรที่มีคุณภาพ อันจะเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศสู่ความรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนสืบไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๓
๓. วิสัยทัศน์	๓
๔. หลักการ	๓
๕. จุดหมาย	๔
๖. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย	๔
๗. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี	๕
๘. การจัดเวลาเรียน	๑๔
๙. สาระการเรียนรู้	๑๔
๑๐. การจัดประสบการณ์	๒๑
๑๑. การประเมินความสามารถผู้เรียน	๒๔
๑๒. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	๒๔
๑๓. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓-๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	๒๕
๑๔. การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑	๒๖
๑๕. การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน	๒๗
๑๖. ภาคผนวก	
๑๖.๑ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.)	๒๙
๑๖.๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๓๖๖/๒๕๖๗)	๓๐
๑๖.๓ คณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๖๘ (ตามคำสั่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒/๒๕๖๘)	๓๑
๑๖.๔ คณะผู้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี	๓๒
๑๖.๕ ผู้รับผิดชอบโครงการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี	๓๖

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้สถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดนำหลักสูตรฉบับนี้ไปใช้ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีจุดหมายเพื่อมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการสมวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป ซึ่งหลักสูตรกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ให้สถานศึกษาทุกสังกัดสามารถนำไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยได้ตามบริบทและความต้องการของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการเด็กได้หลากหลายตามแนวคิด ทฤษฎี และนวัตกรรมการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงวิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบท และความต้องการของชุมชน อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ติดตามการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งศึกษาผลงานวิจัยของหน่วยงาน องค์กร และบุคคลทั่วไปที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง พบว่า หลักสูตรฉบับนี้เป็นหลักสูตรที่มีความเป็นเอกภาพ ยืดหยุ่น มีความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย สถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทสังคมและวัฒนธรรมของตนเอง และสามารถใช้ได้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย แต่โลกในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงความรู้และเทคโนโลยีที่นำไปสู่การเป็นสังคมดิจิทัล อีกทั้งกฎหมายและยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่เกิดขึ้น ในช่วงต่อมาได้กำหนดจุดหมายการพัฒนาคนและแนวการจัดการศึกษาของประเทศที่มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกและสภาวการณ์ของประเทศ ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล และมาตรา ๗๑ กำหนดให้รัฐพึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพและความสามารถสูงขึ้น

พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ กำหนดวัตถุประสงค์ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยสร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ อีกทั้งบ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก และมาตรา ๘ กำหนดให้การจัดการเรียนรู้ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องเป็นไปเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย แต่ต้องไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสอบแข่งขันระหว่างเด็กปฐมวัย

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายที่ ๑ ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัยและมีจิตสาธารณะ เป้าหมายที่ ๒ คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ เด็กแรกเกิด-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย ครูและผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการดูแลเด็กที่ถูกต้องและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านตามวัย และเป้าหมายที่ ๓ สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ตัวชี้วัดที่สำคัญคือ สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพและมาตรฐาน สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียน สถานศึกษาจัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

จากแผนแม่บทที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรทุนมนุษย์เพื่อให้รากฐานของชาติมีความมั่นคง ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ก้าวไปสู่การแข่งขันในภูมิภาคและโลกได้อย่างสง่างามและภาคภูมิ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดให้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ซึ่งยังคงแนวคิดสำคัญของปรัชญาการศึกษาปฐมวัย และหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อาทิ การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ การพัฒนาเด็กตามวัยอย่างเป็นองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย การนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง การเรียนรู้อย่างมีความสุข การพักผ่อนเพียงพอ การตระหนักถึงบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก การประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน อีกทั้งสถานศึกษาที่มีศักยภาพแตกต่างกันสามารถออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับตนเอง

ลักษณะสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี คือ มีการกำหนดคุณภาพผู้เรียนเป็นความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีว่าจะต้องทำอะไรได้บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยและความสามารถในแต่ละระดับอายุ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถผู้เรียนประกอบด้วย ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา เพื่อสร้างและพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความสามารถตามวัยที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ ๒๑ และสามารถปรับตนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

๒. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ เป็นการพัฒนาเด็กอายุ ๓-๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้และทักษะชีวิต ผ่านการเล่น การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และการลงมือปฏิบัติที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

๓. วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้มีพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา อย่างมีคุณภาพ สมวัย และเต็มตามศักยภาพ มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นคนดี มีวินัย และรักความเป็นไทย

๔. หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและการศึกษาที่มีคุณภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างเด็กกับผู้สอน และเด็กกับพ่อแม่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม สมวัย มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี กำหนดหลักการดังนี้

๔.๑ หลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงพัฒนาการตามวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม

๔.๒ หลักพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมและสมดุลทุกด้าน ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข ด้วยวิธีการเหมาะสมกับวัยและความสามารถ สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง และมีการพักผ่อนเพียงพอ

๔.๓ หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก โดยเน้นการจัดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสเด็กได้เลือก คิด ตัดสินใจ และลงมือทำ ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย มีทักษะชีวิต และเรียนรู้อย่างมีความสุข

๔.๔ หลักการบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม โดยตระหนักในบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก ให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง รวมถึงวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ใกล้ตัวอย่างมีความหมาย

๔.๕ หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

๕. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการและความสามารถสมวัย เต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ จึงกำหนดจุดหมาย ดังนี้

๕.๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง ปลอดภัย และมีสุขภาวะทางกายที่ดี

๕.๒ สุขภาพจิตดีและมีความสุข มีสุนทรียภาพ มีสัมพันธภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

๕.๓ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยในตนเอง รักความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕.๔ มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

๖. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี กำหนดพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๖.๑ ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๖.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๖.๓ ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๖.๔ ด้านสติปัญญา

๑) ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

๔) การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว

๗. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี เป็นพฤติกรรมที่คาดหวังให้เกิดกับเด็ก บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยและความสามารถในแต่ละระดับอายุ ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการและความสามารถ เพื่อตรวจสอบคุณภาพเด็กในแต่ละชั้นปี โดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	**อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)**	**อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)**	**อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)**
๗.๑ ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน			
๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑) รับประทานอาหารหลากหลายที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย และไม่ไปกับคนแปลกหน้า	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย และไม่ไปกับคนแปลกหน้า	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม ใช้สิ่งของเครื่องใช้ ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ไม่ไปกับคนแปลกหน้า และระมัดระวังความปลอดภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และคนแปลกหน้า

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน	๓.๑) กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ วิ่งแล้วหยุดโดยไม่เสียการทรงตัว และรับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๓.๑) กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง และรับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	๓.๑) ก้าวกระโดดไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น
๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันโดยใช้มือเดียว และเขียนรูปวงกลมตามแบบ	๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้ และเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบมีมุมชัดเจน	๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ และเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบมีมุมชัดเจน
๗.๒ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิตช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล			
๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกความรู้สึกของตนเองเมื่อดีใจ โกรธ เสียใจ เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกอารมณ์และความรู้สึกของตนเองตามสถานการณ์	๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึก ท่าทาง หรือวาจา และควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นตามสถานการณ์
๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม	๒.๑) ทำตามกิจวัตรประจำวันจนสำเร็จ	๒.๑) วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒.๑) ตั้งเป้าหมาย วางแผน และมุ่งมั่นทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๓) มีความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น	๓.๑) เล่นและร่วม กิจกรรมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้มหรือ ทักทายบุคคล ที่คุ้นเคย	๓.๑) เล่นและทำงาน ร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุย กับบุคคลที่คุ้นเคย	๓.๑) เล่นและทำงาน แบบร่วมมือ กับผู้อื่น อย่างมีเป้าหมาย แก้ปัญหาเอง อย่างประนีประนอม ยิ้ม ทักทาย และพูดคุย กับบุคคลที่คุ้นเคย และผู้ใหญ่
๔) มีความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น	๔.๑) แสดงสีหน้า หรือท่าทางรับรู้ ความรู้สึกของผู้อื่น บางสถานการณ์ และแสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข	๔.๑) แสดงสีหน้า และท่าทาง แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือ ปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	๔.๑) ใช้คำพูด หรือการกระทำ แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่น เศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือ ปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจ ของตนเอง	๕.๑) ยอมรับการตัดสินใจ ของตนเอง	๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบ ในการตัดสินใจ ของตนเอง	๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบ ในการตัดสินใจ ของตนเองและกลุ่ม
๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๖.๑) สนใจ มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม โดยมีผู้ช่วยเหลือ และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๗.๑) แต่งตัวได้คล่องแคล่ว รับประทานอาหารด้วยตนเอง ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม
๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม	๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง	๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง และปฏิบัติตนอย่างสุภาพกับผู้อื่นที่แตกต่างไปจากตน	๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของผู้อื่น
๗.๓ ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
๑) มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม	๑.๑) บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑.๑) ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑.๑) ขออนุญาตและรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
๒) มีมารยาทไทยและปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำทักทาย กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ สนใจร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ และร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย	๓.๑) หยุดยืนเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี	๓.๑) ยืนตรงและร่วม ร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี สนใจ ร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	๓.๑) ยืนตรงและ ร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญ พระบารมี ร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและพอเพียง	๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด	๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด และดูแลรักษา สิ่งของเครื่องใช้ ของตนเอง	๔.๑) ใช้น้ำ ไฟ และสิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด พอเพียง และนำ กลับมาใช้ซ้ำ
๕) ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๕.๑) มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สิ่งแวดล้อม และทิ้งขยะถูกที่	๕.๑) มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง และสิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่	๕.๑) ดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สาธารณสมบัติ ที่อยู่รอบตัว และสิ่งแวดล้อม นำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่
๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม	๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม ยอมรับ การประนีประนอม ในการแก้ไขปัญหา	๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง และประนีประนอม	๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตาม มีส่วนร่วม สร้างและปฏิบัติ ตามข้อตกลง เลือกวิธีการแก้ปัญหา และประนีประนอม ในการแก้ไขปัญหา

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๗.๔ ด้านสติปัญญา **๗.๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ** เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน			
๑) ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังให้ผู้อื่นเข้าใจ	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกด้วยประโยคสั้น ๆ
๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๒.๑) เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ จากการฟังนิทาน หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราวเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง จากการฟังนิทาน หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราวอย่างต่อเนื่องตามลำดับ และตอบคำถามจากการฟังนิทานเรื่องราว หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์	๓.๑) ถือหนังสือที่มีภาพประกอบถูกด้าน เปิดและพลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลัง อ่านภาพและพูดด้วยภาษาของตน	๓.๑) ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๓.๑) ชี้หน้าปกและชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลัง และอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร	๔.๑) รู้ว่าภาพและข้อความมีความสัมพันธ์กัน ชี้ข้อความที่เห็นบ่อย ๆ	๔.๑) รู้จักตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำที่มีความหมายกับเด็กและชี้คำหรือข้อความที่มีความหมายในชีวิตประจำวันหรือที่เห็นบ่อย ๆ	๔.๑) รู้จักคำและออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำหรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษรตัวแรกและอักษรตัวสุดท้ายของคำที่คุ้นเคย
๕) เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน	๕.๑) เขียนคล้ายตัวอักษรบางตัวเป็นรูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง อย่างมีทิศทาง	๕.๑) เขียนตัวอักษรที่รู้จักเพื่อสื่อความหมาย คัดลอกหรือเขียนตัวอักษรด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวา	๕.๑) เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมายกับตัวเด็กตามแบบหรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวาและบนลงล่างเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน
๗.๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน			
๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ หรือคัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑.๑) บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง	๑.๑) บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๒) เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ และต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ และต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ และสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง
๓) รู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๓	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๕	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๑๐
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๑) บอกตำแหน่งของตนเองเมื่อเทียบกับวัตถุ	๔.๑) บอกและแสดงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ท่าทาง การวาดภาพ และสัญลักษณ์	๔.๑) บอกหรือแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ เมื่อสังเกตจากมุมมองที่ต่างกัน และสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่
๗.๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น			
๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑.๑) ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑.๑) ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหา
๒) ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓-๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๗.๔.๔ การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้			
๑) กระตือรือร้นในการเรียนรู้	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโลกรอบตัว	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมและค้นหาคำตอบด้วยตนเองเกี่ยวกับธรรมชาติ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลกรอบตัว
๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้	๒.๑) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยการสังเกต สำรวจและตั้งคำถาม	๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหาและข้อสงสัยโดยการสังเกต สำรวจ ตั้งคำถาม และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหาและข้อสงสัยด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกต สำรวจ ตั้งคำถาม วางแผน เก็บข้อมูล และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ
๗.๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะ และการเคลื่อนไหว			
๑) ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
๒) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

๘. การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ๑-๓ ปีการศึกษาโดยประมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๙. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมความสามารถผู้เรียนทุกด้านให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๙.๑ ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญอธิบายถึงสิ่งที่เด็กทำ วิธีที่เด็กรับรู้และประสบการณ์ที่สำคัญต่อการพัฒนาความสามารถของเด็กตามหลักสูตร ประสบการณ์สำคัญจึงเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๙.๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านสุขภาวะทางกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสดูแลรักษาสุขอนามัยและมีสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว และใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจวัตรประจำวันหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

สุขภาวะทางกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๑) มีสุขอนามัย และสุขนิสัยที่ดี	(๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอนพักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย
๒) รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น	(๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นสื่อโซเชียลอย่างปลอดภัย (๕) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง
๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในการขว้าง การจับ การโยน และการเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

สุขภาวะทางกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๔) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน	(๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๙.๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ รับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีการกำกับตนเองในการทำกิจกรรม รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีสุนทรียภาพและความสุขในการแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

อารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๑) แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ	(๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ
๒) กำกับตนเอง ในการทำกิจกรรม	(๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ
๓) ความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น	(๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของตนเอง	(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	(๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

อารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๗) ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
๘) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่าง ทางสังคมและวัฒนธรรม	(๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน

๙.๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทวัฒนธรรมไทย การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ ได้แสดงออกถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและภูมิใจในความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประหยัดและพอเพียง การเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	(๑) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	(๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การไหว้ การขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยาสุภาพอื่น ๆ (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน ของเล่นพื้นบ้าน (๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย
๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย	(๑) การใช้ภาษาไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี (๓) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและพอเพียง	(๑) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (๒) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
๕) ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	(๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน
๖) วินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	(๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี

๙.๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อสารและการรู้หนังสือ การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การแสวงหาความรู้ การคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ และจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับที่สูงขึ้น ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพื้นฐานการเรียนรู้ต่อไป

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑) ภาษาและการรู้หนังสือ	(๑) การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่นและการกระทำต่าง ๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๗) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขี่ย การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาส การเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๒) การคิดรวบยอด และการคิดคำนวณ	**การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและ จัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน** (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง **การเรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน** (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๔) การเรียงลำดับขั้นตอน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๕) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของหรือการใช้สัญลักษณ์ (๖) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ **การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน** (๗) การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งของสองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน” (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวนหรือแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน **การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงขนาดและรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน** (๑๑) การใช้การเปรียบเทียบความยาว/ความสูง ปริมาตร/ความจุ และรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๒) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐานในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๓) การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิตสองมิติ วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม (๑๔) การบอกชื่อและยกตัวอย่างสิ่งของในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะคล้ายรูปเรขาคณิต (๑๕) การสังเกตและระบุรูปเรขาคณิตที่เป็นส่วนประกอบในรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ (๑๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วนในการเล่นหรือสร้างชิ้นงาน

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๒) การคิดรวบยอด และการคิดคำนวณ (ต่อ)	(๑๗) การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสร้างชิ้นงาน หรือการแก้ปัญหา และสังเกตส่วนประกอบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด และจำนวนที่เปลี่ยนแปลง (๑๘) การเล่นหรือสร้างชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มีรูปร่างรูปทรงเหมือนกัน หรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาดต่างกันมาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการสร้างรูปเรขาคณิตใหม่จากการแบ่ง/แยกส่วนของรูปเรขาคณิตเดิมหรือประกอบรูปเรขาคณิตเข้าด้วยกัน **การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน** (๑๙) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ใกล้ ไกล” (๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่กีดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่งให้สัมพันธ์กับวัตถุในการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีน ป่าย (๒๑) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (๒๒) การบอกหรือแสดงเส้นทางโดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์ หรือการสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่ต่าง ๆ ที่คุ้นเคย
๓) การคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ	(๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ (๒) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ (๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือกและวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบ วางแผน และลงมือแก้ปัญหา
๔) การแสวงหาความรู้	(๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย (๕) การคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๕) จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์	(๑) การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย (๔) การหาทางเลือกและวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา (๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๙.๒ สาระที่ควรเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระที่ควรเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ในตนเองของเด็ก ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๙.๒.๑ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา ความต้องการ ความสนใจและความสามารถของตนเอง อวัยวะ และหน้าที่ วิธีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี สุขนิสัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การพักผ่อน การออกกำลังกาย การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การปฏิเสธคนแปลกหน้า ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติ การระมัดระวังความปลอดภัยจากการใช้สื่อและเทคโนโลยี และการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การกำกับตนเอง การแก้ไขความขัดแย้ง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม การเห็นอกเห็นใจ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น การยอมรับความเหมือนความแตกต่าง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

๙.๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน รู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแก้ไขความขัดแย้ง สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน และความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๙.๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอวกาศ สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสมบัติ การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ การรู้เท่าทันเทคโนโลยี การสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

๙.๒.๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนสื่อความหมายอย่างอิสระ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูปและความสัมพันธ์ ตัวเลข จำนวนและการดำเนินการ สัญลักษณ์ การวัด ชั่ง ตวง เวลา เงิน การนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิอย่างง่าย คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ประโยชน์การใช้งาน การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันและเรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ

๑๐. การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓-๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑๐.๑ หลักการจัดประสบการณ์

๑) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมสมวัย สมดุล และต่อเนื่อง

๒) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่

๓) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็กและกระบวนการเรียนรู้

๔) จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

๕) ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๑๐.๒ แนวทางการจัดประสบการณ์

๑) จัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๒) จัดให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๓) จัดแบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

๔) จัดให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

๕) จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

๖) จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

๗) ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ความเป็นพลเมืองที่ดีและความเป็นไทยตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๘) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนหรือเหตุการณ์ที่เด็กเผชิญในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

๙) ให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินความสามารถผู้เรียน

๑๐) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถผู้เรียนและการเรียนรู้ของเด็ก เป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๑๐.๓ การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการและความสามารถตามวัยทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑.๑) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

อายุ ๓-๔ ปี มีความสนใจประมาณ ๘-๑๒ นาที

อายุ ๔-๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

อายุ ๕-๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

๑.๒) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ใช้เวลาต่อเนื่องไม่เกินกว่า ๒๐ นาที

๑.๓) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๑.๔) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนักเพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๒) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๒.๑) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่

โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒.๒) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๒.๓) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สังคมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๔) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นโดยรวม ทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๒.๕) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การคิดรวบยอด และการคิดเชิงเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้เด็กมีความสุขในการใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานด้านการคิดคำนวณ การนับ จำนวน ตัวเลข รูปร่าง รูปทรง แบบรูป และมิติสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์สื่อความหมายในเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้คิดและได้ลงมือปฏิบัติจริง ใช้สื่อการสอนที่เป็นรูปธรรม ทำให้เด็กมีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุมีผลและใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

๒.๖) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนอิสระ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นสำคัญ

๒.๗) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นสร้างอย่างอิสระ

๑๑. การประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถเด็กอายุ ๓-๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการตามวัยและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวันด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ให้นำข้อมูลผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินความสามารถผู้เรียนควรยึดหลัก ดังนี้

๑๑.๑ ประเมินอย่างเป็นระบบ

๑๑.๒ ประเมินเด็กครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม

๑๑.๓ ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี

๑๑.๔ ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย **ไม่ควรใช้แบบทดสอบ**

๑๑.๕ ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน

๑๑.๖ สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

๑๒. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยแต่ละแห่งที่มีการวางแผนหรือกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุจุดหมายและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด หลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนและดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายและจุดเน้นของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยจึงต้องมีการวางระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรสามารถเข้าใจความสำคัญพร้อมทั้งมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อม วางแผน และศึกษาข้อมูลบริบทอย่างครอบคลุมชัดเจน คำนึงถึง วิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชนมาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นตอนการดำเนินการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

๑๒.๑ เตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยรับผิดชอบการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๒) จัดทำข้อมูลความต้องการจำเป็นตามบริบทของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และสถานการณ์ปัจจุบัน และข้อมูลความต้องการจำเป็นของผู้เรียน เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้เด็กนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันตามบริบทของสถานศึกษาจึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับเด็กทั้งส่วนที่เป็นสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

๑๒.๒ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย จุดหมาย ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย สาระการเรียนรู้รายปี ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้ในแต่ละช่วงอายุ ระยะเวลาเรียน การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ การบริหารจัดการหลักสูตร และการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยและประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งสถานศึกษาอาจกำหนดองค์ประกอบหลักสูตรได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษา

๑๒.๓ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ และประเมินผลการใช้หลักสูตร

การประเมินหลักสูตรของสถานศึกษาปฐมวัย แบ่งออกเป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้วโดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ใช้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ การประเมินระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้เพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุ เพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างไร

๑๓. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓-๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วนของความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการและความสามารถให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท เพื่อพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด โดยดำเนินการดังนี้

๑๓.๑ การกำหนดเป้าหมายคุณภาพเด็ก ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษา หรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ครอบคลุมพัฒนาการและความสามารถของเด็กทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา

๑๓.๒ การประเมินพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท อาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการและความสามารถที่เอื้อต่อสภาพความต้องการพิเศษของเด็กทั้งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ควรให้สอดคล้องกับเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเป็นรายบุคคล

๑๓.๓ สถานศึกษาที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านควรสนับสนุนครูพี่เลี้ยงให้การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการ กรณีที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านมีผลพัฒนาการหรือความสามารถไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ควรมีการส่งต่อไปยังสถานพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้ได้รับการพัฒนาต่อไป

๑๔. การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๔.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมต่อการศึกษาและจัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนและร่วมกันสร้างความเข้าใจรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าเด็กจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้

๑๔.๒ ผู้สอนระดับปฐมวัย ต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะทำให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป ทั้งนี้ควรจัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน ตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑๔.๓ ผู้สอนระดับประถมศึกษา ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย โดยจัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมเกมการศึกษา จัดกิจกรรมที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมชั้นเรียนปฐมวัยและประถมศึกษา สอดแทรกกิจกรรมที่ให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง และทำงานศิลปะ เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและจัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑๔.๔ พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลาน และเพื่อช่วยบุตรหลานของตนเองในการศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ควรศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวบุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไป

๑๕. การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัย ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน วางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศการศึกษา และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้องโดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลให้มีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

๑๖. ภาคผนวก

๑๖.๑ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.)

๑.	ศาสตราจารย์บัณฑิต เอื้ออาภรณ์	ประธานกรรมการ
๒.	นายวิสิทธิ์ ใจเถิง	กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน
๓.	นายนิวรณ์ แสงวิสุทธิ์	กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๔.	นายปิยะบุตร วานิชพงษ์พันธุ์	กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ
๕.	นางชลิดา อนันตรัมพร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านธุรกิจและการบริการ)
๖.	นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการประถมศึกษา/ด้านการงบประมาณ)
๗.	นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการอาชีวศึกษา/ด้านการบริหารการศึกษา)
๘.	นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ)
๙.	นายปราโมทย์ แก้วสุข	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการมัธยมศึกษา)
๑๐.	นางพรรณพิมล วิปุลากร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส)
๑๑.	นายวิริยะ ฤาชัยพาณิชย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย)
๑๒.	นางศรินธร วิทยะสิรินันท์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ)
๑๓.	รองศาสตราจารย์ศิริเดช สุชีวะ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการบริหารการศึกษา)
๑๔.	นายสนิท แย้มเกษร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการบริหารงานบุคคล/ ด้านการกีฬา)
๑๕.	นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านอุตสาหกรรม)
๑๖.	นายอำนาจ วิชยานุวัติ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย/ด้านการศึกษาเอกชน/ด้านการศึกษา ปฐมวัย)
๑๗.	พระพรหมบัณฑิต	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม)

๑๖.๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๓๖๖/๒๕๖๗)

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑.๑ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ — ที่ปรึกษา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒ นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล — ที่ปรึกษา
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ — ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๔ ศาสตราจารย์บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ — ที่ปรึกษา
ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๕ ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา — ที่ปรึกษา
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. คณะกรรมการดำเนินการ

๒.๑ รองศาสตราจารย์ศิริเดช สุชีวะ — ประธาน
ประธานอนุกรรมการด้านคุณภาพและเทคโนโลยี
เพื่อการเรียนรู้ในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๒ นางเกศทิพย์ ศุภวานิช — รองประธาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๓ ศาสตราจารย์ใจทิพย์ ณ สงขลา — กรรมการ
รองคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒.๔ นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ — กรรมการ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๕ นายอำนาจ วิชยานุวัติ — กรรมการ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๖ นางวัฒนาพร ระงับทุกข์ — กรรมการ
กรรมการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

๒.๗ นายวิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ — กรรมการ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๘ นายพงศ์ทัศ วนิชานันท์ — กรรมการ
นักวิจัยอาวุโสด้านการปฏิรูปการศึกษา
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย TDRI

๒.๙ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดนุชา ปนคำ — กรรมการ
อาจารย์โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

๒.๑๐ นางสาวกุศลิน มุสิกุล — กรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี

๒.๑๑ นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ — กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑๒ นางสาวโชติมา หนูพริก — กรรมการและเลขานุการ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร
และการเรียนรู้ และรองผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
และมาตรฐานการศึกษา

๒.๑๓ นายภูริวรรษ คำอ้ายกาวิน — กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา และผู้อำนวยการสำนักบริหารงานความเป็นเลิศ
ด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา

๒.๑๔ นางสาวจรูญศรี แจบไธสง — กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๒.๑๕ นายสมเจตน์ พันธ์พรม — กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์
ช่วยราชการหน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ.
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ PISA สพฐ.

๑๖.๓ คณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมการขับเคลื่อนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๖๘ (ตามคำสั่งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒/๒๕๖๘)

๑. นายชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ — ประธานอนุกรรมการ

๒. นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ — อนุกรรมการ

๓. นายวิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ — อนุกรรมการ

๔. ศาสตราจารย์องอาจ นัยพัฒน์ — อนุกรรมการ

๕. นายสนิท แย้มเกษร — อนุกรรมการ

๖. นายวิสิทธิ์ ใจเถิง — อนุกรรมการ

๗. นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ — อนุกรรมการและเลขานุการ
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๘. นางสาวโชติมา หนูพริก — ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๙. นางสาวจรูญศรี แจบไธสง ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๐. นางภาวิณี แสนทวีสุข ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๑. นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒. นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๑๖.๔ คณะผู้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

ที่ปรึกษา

๑. ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงาน

๑. รองศาสตราจารย์พัชรี ผลโยธิน	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
๒. รองศาสตราจารย์อรพรรณ บุตรกตัญญู	อาจารย์ประจำสาขาวิชาปฐมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัฐษรณ์ จารุชัยนิวัฒน์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชุลี ลังกา	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภัทรา คงเรือง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๖. นางสาวเทพกัญญา พรหมขัติแก้ว	อาจารย์ประจำศูนย์วิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๗. นางสาวแคทลียา จักขุจันทร์	นักวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๘. นางวิภา ตัณฑุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงานมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

๙. นางนุชนาฏ รักษี — รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย และอาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาพัฒนาการมนุษย์และหลักสูตรนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

๑๐. นางสาวชลิดา ยุตราวรรณ์ — ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๑. นางสาววรนาท รักสกุลไทย — ผู้อำนวยการโรงเรียนเกษมพิทยา (แผนกอนุบาล) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๑๒. นางวาทินี ธีระตระกูล — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๑๓. นางเอมอร รสเครือ — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๑๔. นายบุญชู อังสวัสดิ์ — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๑๕. นางรุ่งรวี กนกวิบูลย์ศรี — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๑๖. นายอารมณ์ วงศ์บัณฑิต — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๑๗. นางสาวอุทัย ธารมรรค — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๑๘. นางสุพร โขขัด — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๑๙. นายสมบัติ เนตรสว่าง — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๒๐. นางจุฬาลักษณ์ พงษ์สังข์ — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๒๑. นางนิทรา ช่อสูงเนิน — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๒๒. นางทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๒๓. นายชัยวุฒิ สินธุวงศานนท์ — ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย

๒๔. นางสาวพิมสวัสดิ์ โกศลสมบัติ — ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

๒๕. นางสุรัสวดี จันทรกุล — ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

๒๖. นายปัญจภูมิ หลาบคำ — ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๒

๒๗. นางดวงทิพย์ เพ็ชรนิล — ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๑

๒๘. นางหริณญา รุ่งแจ้ง — ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

๒๙. นางสาวธิติมา เรืองสกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒

๓๐. นางสาวปราณีต ทองหนัก ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต ๑

๓๑. นางสาวกัณญาภัค จันทโช ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต ๑

๓๒. นางสาวนันท์นภัส วิกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๑

๓๓. นางนุตติยา อาษานอก ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต ๑

๓๔. นางสาวหทัยนุช บุญเพลิง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต ๑

๓๕. นางปฤษณา ดำรงค์ชีพ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต ๒

๓๖. นายบรรพต ขันคำ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต ๑

๓๗. นางนันทนา สาระกิจจานนท์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต ๒

๓๘. นายจักรพงษ์ พระไชยบุญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต ๑

๓๙. นางนาถศจี สงค์อินทร์ ครู โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต ๑

๔๐. นางสาวจีเรียง บุญสม ครู โรงเรียนบ้านทุ่งมะขามเฒ่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต ๑

๔๑. นางจำลองลักษณ์ ก้อนทอง ครู โรงเรียนชุมชนบึงบา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต ๒

๔๒.	นายสุรชัย ศรีโยธี	ครู โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
๔๓.	นางสาวศศิธร เจียงพัฒนากิจ	ครู โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
๔๔.	นางสาวนฤมล เนียมหอม	ครู โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
๔๕.	นางสาวปัทมา พังเครือ	ครู โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
๔๖.	นายกว้าง ผลสุข	ครู โรงเรียนบ้านค้อโนนเพ็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต ๒

คณะบรรณาธิการกิจ

๑.	รองศาสตราจารย์พัชรี ผลโยธิน	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
๒.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัฐษรณ์ จารุชัยนิวัฒน์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภัทรา คงเรือง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๔.	นางสาววรนาท รักสกุลไทย	ผู้อำนวยการโรงเรียนเกษมพิทยา (แผนกอนุบาล) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๕.	นายอารมณ์ วงศ์บัณฑิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย
๖.	นายสมบัติ เนตรสว่าง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย
๗.	นางทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย
๘.	นางสุรัสวดี จันทรกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต ๒
๙.	นางหริณญา รุ่งแจ้ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑

๑๐.	นางดวงใจ บุญยะภาส	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา และผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๑.	นางภาวิณี แสนทวีสุข	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตร และส่งเสริมการศึกษาปฐมวัย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒.	นางกันยา แสนวงษ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๑๓.	นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๑๔.	นางสาวนันทพร ณ พัทลุง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๑๕.	นายพิษณุ ทองทัพ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

๑๖.๕ ผู้รับผิดชอบโครงการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี

๑.	นางภาวิณี แสนทวีสุข	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตร และส่งเสริมการศึกษาปฐมวัย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒.	นางกันยา แสนวงษ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๓.	นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๔.	นางสาวนันทพร ณ พัทลุง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕.	นางสาวเบญจวรรณ ขาวสะอาด	นักจัดการทั่วไปงานทั่วไป

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน